

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTSPRIJS

Voor de Stad 12,-
Franco per post - - - 14,-

DICERE VERUM QUID VETAT?

HERATIJS

ADVERTENTIES

15 cent de regel
behalve 35 cents regel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

Lithoofde van den invallenden feestdag zal de volgende Courant een dag later verschijnen.

KERKELIJKE STAAT.

Result.

hetwelk de bekeering van

ALPHONSUS MARIA RATISBONNE
als miraculeus erkent.

In den naam van GOD. Amen.

Het jaar onzes Heeren en onzes Zaligmakers JESUS CHRISTUS, een duizend acht honderd twee en veertig, het vijftiende der Romeinsche indictie, het twaalfde jaar van het Pausschap van onzen H. Vader Gregorius XVI en den dertien dag der maand Junij,

In tegenwoordigheid van den uitmuntendsten en allerhoogwaardigsten heer Constantinus, kardinaal Patrizi, Vicarius Generaal van onzen H. Vader den Paus in de stad Rome, gewoon regter van het Romeinsche hof en van deszelfs ressort, is verschenen de hoogwaardigste heer Franciscus Anivitti, promoteur fiscaal, bij de regtbank van het vicariaat, bijzonder door den uitmuntendsten en allerhoogwaardigsten kardinaal vic. afgezonden, ten einde de getuigen te onderzoeken en te hooren naar de waarheid en echtheid der wonderdadige bekeering van het jodendom tot de Katholieke godsdienst, welke door de tuschenkomst van de allerheiligste Maagd Maria aan Alphonsus-Maria Ratisbonne van Straatsburg, oud acht en twintig jaren, te Rome heeft plaats gehad. Welke promoteur verklaart zich beijverd te hebben met alle nauwgezetheid en ijver waartoe hij in staat was, om de taak te volbrengen, die hem was opgedragen, en die hij met graagte aangenomen heeft; hij zegt, dat hij de getuigen ten getalle van negen aan een formeel onderzoek onderworpen heeft, en dat deze op eene geregte wijze aangesproken, in hun volkomen oprecht verhaal eene wonderlijke eenheid hebben getoond, in al hetgeen betrekking heeft, hetzij tot de zaak zelve, hetzij tot de resultaten van deze bewonderenswaardige gebeurtenis. Daarom verzekert hij, overtuigd te zijn, dat er niets te wenschen overblijft, om hierin een waarachtig mirakel te erkennen. Hij laat echter de volkomene beslissing der zaak aan zijne uitmuntendste Hoogwaardigheid over, die, na de acten, de verhooren en documenten gezien en onderzocht te hebben, in den heer oordeelen zal of het voegt, ten zeken een definitief besluit te nemen.

Dientengevolge na het rapport gehoord en kennis van het proces genomen, de verhooren der getuigen, hunne antwoorden en verklaringen gezien te hebben, dezelve met oplettendheid en voorzigtigheid beschouwd hebbende, na den raad der theologanten en andere vrome mannen, volgens het formulier van het concilie van Trente (zitting 25, van de aanroeping en de vereering der heiligen, van hunne reliquiën en heilige afbeeldsels) te hebben ingewonnen, heeft de uitmuntendste en hoogwaardigste kardinaal verklaard, en bepaaldelijk uitgesproken, dat het volkomen vaststaat, dat er een

waar en groot mirakel bestaat in de spoedige en volkomene bekeering van Alphonsus Maria Ratisbonne, van het jodendom tot de katholieke godsdienst, door den altoedigen en grooten God, door de tuschenkomst van de allerheiligste maagd Maria, uitgewerkt. En dewijl het heilzaam is, de werken van God te openbaren en te belijden (Tobias 12, 7), staat Zijne Eminentie toe, tot grooter eer van God en om de godsvrucht der geloovigen jegens de allerheiligste Maagd Maria te vermeerderen, dat de openbaring van dit groot mirakel mag gedrukt en bekend gemaakt worden.

Gegeven in het Paleis van den uitmuntendsten en hoogwaardigsten kardinaal vicarius der stad, en gewoon regter, op dag, maand en jaar voornoemd. Conform met het origineel C, Kardinaal Vicarius CAMILLE DIAMILLA, Notar: Gedep JOSEPH, CHAN TARNASSI Secret.

Plaats van het zegel.

DUITSCHLAND.

De *Algem. Leipz. Zeitung* deelt een verschrikkelijk brand in de stad Camentz mede: bijna de geheele stad is afgebrand, van de 500 huizen zijn er slechts 100 blijven staan. Het grootste gedeelte der inwoners heeft niets kunnen redden, wijl de brand zoo onvoorziens en met eene zoo groote hevigheid uitbarstte, en men overal water ontbrak. De oorzaak dezer ramp wordt aan de onvoorzigtigheid eener vrouw toegeschreven.

FRANKRIJK.

PARIS 9 Augustus.

Kamer der Gedeputeerden. -- Zitting van den 9 Augustus -- Presidentschap van den Heer Sauzet.

De zitting wordt ten twee ure geopend. De gedeputeerden zijn in groot getal en haasten zich om plaats te nemen. Allen schijnen vooringenomen met de mededeeling welke in de Kamer zal plaats hebben.

De raads-president minister van Oorlog, beklint de tribune en leest het wetsontwerp over het REGENTSCHAP voor, hetwelk luidt als volgt:

Art. 1. De Koning is meerderjarig zoodra hij den ouderdom van 18 jaren bereikt heeft.

Art. 2. Zoodra de Koning sterft, en zijn opvolger minderjarig is, zal de Prins, die volgens het Charter van 1830 het naast aan den troon is, en den ouderdom van 21 jaren bereikt heeft, gedurende al den tijd der minderjarigheid met het regentschap bekleed worden.

Art. 3. De volkomene en geheele uitoefening der Koninklijke magt, in naam des konings, komt den regent toe.

Art. 4. Het artikel 12 van het Charter en alle wettelijke bepalingen, welke de constitutionele regten en den persoon des konings beschermen, worden toegepast op den regent.

Art. 5. De regent legt voor de kamers den eed af, van getrouwheid aan den Koning der Franschen, aan het constitutionele Charter en aan de wetten van het Koninkrijk en zweert in alles te handelen

met het eenige doel van het belang, van het geluk en den roem des franschen volks.

Indien de kamers niet vereenigd zijn, roept de regent dezelve binnen de drie maanden bijeen.

Art. 6. De zorg en de voogdij voor den minderjarigen koning, behooren der koningin of der prinses zijne moeder, indien zij niet weder gehuwd is, en bij haar overlijden, aan de Koningin of Prinses zijne grootmoeder van vaders zijde, insgelijks indien zij niet weder gehuwd is.

Gedaan op het Paleis van Neuilly den 9 Augustus 1842.

ZITTING van 10 Augustus.

De zitting wordt ten 2 ure geopend. Het proces verbaal wordt aangenomen. De president deelt het adres ontwerp mede, hetwelk luidt als volgt:

» Sire,

» Toen de kamer der Gedeputeerden u de smart die gij gevoeldt heeft zien overwinnen, om in ons midden als vader vertroosting te zoeken en als Koning eenen pligt te vervullen, heeft dezelve gevoelt dat gij haar een verheven voorbeeld gaaf. Deze hartelijke aandoening en deze ziele kracht, die u op dien dag in den schot van het volk dreven, brengen thans de vertegenwoordigers van ditzelfde volk rondom u.

» Gij hebt eenen zoon, Frankrijk heeft eene regering verloren! Evenwel noodzaakt de Voorzienigheid u, haar te regeren, terwijl zij u de zonen aanwijst, welke zij u heeft overgelaten.

De groote hoedanigheden van den aan den troon ontnomen prins eischen geenen anderen lof, dan het gevoel van de ledige plaats tuschen twee regeringen, door zijnen dood veroorzaakt. De geschiedenis geeft verslag van de verwachtingen; zij heeft hare regtvaardigheid, die onafhankelijk is van het noodlot. Deze prins zal in dezelve eene plaats bekleeden, die door de tranen der natie is aange-teekend. Ja, de geheele natie heeft zich met den rouw des vaders en de gedachten des Koning vereenigd.

Zij buigt voor deze moeder, die zij niet beproeft te vertroosten; zij adopteert deze prinses, aan wier wduwelijken staat slechts het graf van haren echtgenoot en de toekomst harer kinderen, tot troon en tot vaderland worden overgelaten! Maar indien wij in onze gevoelens de smart van een volk vereenigen, dat met eene familie bewogen is, vertegenwoordigen wij dan ook niet deze onsterflijke natie, welke voor geene ramp buigt, en die alle menschelijke zaken beschouwt van uit het oogpunt der eeuwigdurendheid, wij zullen derhalve met onze koelbloedigheid en onze leidzaamheid te nemen, om als gedeputeerden, de maatregelen te onderzoeken, welke voor de voortdoring en gelde uitoefening van het koninklijk gezag gedurende de minderjarigheid van den erfgenaam des troons noodzakelijk zijn.

Sire! de volken hebben en gevoelen deze droefheden als de Koningen. Maar deze bevingen hoe gering zij ook wezen mogen, len Frankrijk ontbloot vinden van voorzigtigheid van vaderlandsliefde en fermitie. Het

in deszelfs instellingen. De groote nationale gevoelens drukken de groote krachten uit.

— Het wetsontwerp over het regentschap zal morgen in de bureaux van de Kamer der gedeputeerden worden onderzocht.

— Men gelooft algemeen dat de Kamers hare werkzaamheden, voor het einde der maand zullen geëindigd hebben, en dat de staten generaal van den 5 of tot den 10 September zullen bijeenkomen. Naar alle waarschijnlijkheid, zal de Heer Dupin tot rapporteur van het wetsontwerp over het regentschap benoemd worden. [Presse.]

BELGIE.

GEND 8 Augustus. Z. M. de Koning der Belgen benevens zijn gevolg, is gisteren met een bijzonder convoi, bestaande uit 8 rijtuigen, door deze stad gekomen, zich naar Ostende begevende.

H. M. de Koningin zal zich insgelijks binnen weinige dagen met de jonge prinsen en prinses derwaarts begeven.

NEDERLANDEN.

De *Amsterdamsche Courant* behelst, onder dagtekening van den 9den dezer, de volgende berichten:

— Zoo men verneemt, is gisteren namiddag, op den weg van Alcoude en van daar komende, aan een der bijwagens van de diligence-onderneming van van Heumen, de as van een der wielen gebroken en de wagen hierdoor omgeslagen; bij welk ongeluk een der pasagiers het leven verloren heeft te weten de heer Heytce, vroeger alhier en thans te Nijmegen woonachtig, die de onvoorzigtigheid had gehad, bij het eerste schuingaan van den wagen, in weerwil van hem hiertegen gedane waarschuwing, het hoofd buiten het portier te steken, en daardoor waarschijnlijk zijne doodelijke wonde bekomen heeft.

— Van de overige passagiers, acht ingetal, heeft niet een enig ander het minste letsel.

— Blijkens eene circulaire, die sedert eenige dagen ter onderteekening wordt rondgezonden, heeft zich alhier, onder goedkeuring van het Ed. Achth. bestuur der stad, eene onderneming gevormd, tot het regelmatig dagelijksch doen aanvegen der straten en reinhouden der straatgoten, terwijl de onderneming door het Ed. Achth. bestuur dezer stad hiertoe in staat gesteld, tevens zorg zal dragen, de onreinheden van straten en straatgoten die thans veelal in de grachten geworpen worden, op eene geschikte wijze te doen verwijderen, ten einde altoos eene vermindering van on-aangename lucht te verkrijgen.

— De bewoners van straten zouden hiervoor wekelijks 15 cents en die der hoofd- en meest aanzienlijke grachten 20 cents bijdragen.

— Volgens eene bepaling, bij de directie vastgesteld, zullen de personen, die tot deze werkzaamheden gebezigd zouden worden, een vast weekgeld bekomen, hetwelk men zoo ruim zou stellen, dat het hun verboden zou zijn, van eenige weldadige instelling of enige bedeeling te ontvangen waarvoor men tevens het bovenbedoeld zou trachten te bereiken, om aan eenige armoede een voldoende middel van bestaan te verschaffen.

Mengelwerk.

Op den 29 Julij II. des voormiddags heeft aan het Hoofd-Etablissement te St. Michiels Gestel plaats gehad de vijfde algemeene Vergadering van deelgenoten in de Noord-Brabandsche Maatschappij tot Invoering der Zijdetelt.

Nadat door de aanwezige deelgenoten den bloeienden staat der thans zoo uitgebreide plantagien van witte Noerbezieboomen, en de opvoeding der Zijde-wormen, benevens de afhaspeling der Zijdepoppen, waren in oogenschouw genomen, werd aan dezelve verslag van den staat der zaken gedaan, en tevens aan hun de Boeken der Maatschappij en

de Balans van het afgelopen Boekjaar voorgelegd, en de laatste ten blijke van goedkeuring, door de aanwezige deelgenoten geteekend.

Dit verslag luidt als volgt:

Mijne Heeren.

Het Bestuur der Maatschappij tot Invoering der Zijdetelt, zag zich van weder verheugen in de eene over eigenwoudigheid, en vindt zich bereid U verslag te doen zoowel van haar financieel beheer gedurende het afgelopen boekjaar, tot ultimo December II., als van het verder door haar verrigte, tot op het tegenwoordig tijdstip, en de vorderingen aan het Hoofd-Etablissement tot bereiking van het doel der Maatschappij verkregen.

Zij vestigt dan in de eerste plaats uwe aandacht, op de balans der Maatschappij, tot het einde van het boekjaar 1841, opgemaakt en welke even als de boeken der Maatschappij, tot heden toe bijgewerkt, na het aanhooren van dit Verslag, ter uwer inzage geteekend leggen.

Steeds worden deze boeken bij alle zijne overige werkzaamheden, ook door den Directeur gehouden, wordende het tractement van den, bij § 1. van art. 18 der Statuten, vernielden administrateur aldus door de welwillendheid en ijver des Directeurs, voor als nog ten behoeve van de kas der Maatschappij gespaard.

De inzage dier boeken zal genoegzaam zijn, om U te overtuigen, dat dezelve met de gevorderde order en netheid worden gehouden, en dat bij dezelve niets te wenschen overblijft. De geldelijke aangelegenheden der Maatschappij worden steeds behandeld, zoo door den Agent van den algemeenen Rijkskassier te 's Bosch, den Heere A. Suys, als door de Heeren Martini Buys en Zoon, te Amsterdam, daar het Bestuur noodig en nuttig geoordeeld heeft, bij de uitbreiding van de relatien der Maatschappij, ook een huis ter behandeling van geldelijke aangelegenheden, in de Hoofd- en eerste Handelstad des Rijks te hebben.

Men heeft het ook bij dit Boekjaar wodeloos geoordeeld, eene plantage der plantagien, welke gelijk dit van zelve spreekt, bij den steeds meer en meer toenemende wasdom der boomen, al meer en meer waarde verkrijgen, te maken, en alzoo eene post van winst op die Balans te brengen, welke tot niets leidt, en welke winst toch voor de Maatschappij niet verloren gaat.

Op den 4 Februarij dezes jaars, en gedurende dat den Directeur van het Hoofd-Etablissement, voor de belangen der Maatschappij en tot uitbreiding der deelneming in dezelve, elders en wel in de Provincie Noord-Holland werkzaam was, ontstond door nog niet bekende oorzaken, ten drie ure des namiddags, brand, in het achterboven gedeelte van het gebouw; dat dit gedeelte van een oud gebouw, hetwelk reeds eenige eeuwen telde, meest uit hout zamengesteld was; dat alleen een enkele arbeider en eene dienstmaagd, (het huisgezin des Directeurs, uit vrouwen en kinderen bestaande en aan tafel zittende), zich aldaar bevonden, en dat eene dikke nevel belette, den brand in den omtrek en in het dorp te zien; deze omstandigheden waren oorzaak dat den brand zoo snel toenam en het geheele gebouw in weinig tijds, alvorens de vereischte bluschmiddelen ter plaatse aanwezig en in werking waren, tot den grond toe afbrandde.

Ofschon dan ook de Directeur van het Hoofd-Etablissement hierdoor beroofd werd, bijna van alles wat hij en de zijnen het hunne konden noemen, daar alle meubelen, bedden, kleedoren en huisselijke behoeften zoowel als enig geld, gouden horlogien, [gedachtenissen aan de kinderen van den Directeur, vroeger voor derzelve reeds betoonde ijver en vlijt in het kunstmatig afhaspelen der zijdepoppen, [cocons] vereerd], verbrandden; zoo is het, zoowel aan de tegenwoordigheid van geest van de echtgenote des Directeurs, als aan den moed en gewilligheid van den bedoelden arbeider en dienstmaagd, welke met levensgevaar en door de vlammen heen, zich in het bovenvertrek waagden, te danken, dat de boeken en schrifturen der Maatschappij, door deze twee dienstbare

personen nog zijn behouden geworden; het Bestuur heeft zich niet bevoegd geacht, om aan deze beide personen, uit de kas der Maatschappij eenige beloning voor deze edele en voor de Maatschappij zoo nuttige daad toe te kennen, evenmin als het zich geregtigd heeft gevoeld, om aan den Directeur eenige vergoeding, of te gemoeckmaking uit de kas der Maatschappij, te geven, ofschoon de slag die hem getroffen heeft, zwaar is geweest, en ook de dienstmaagd, terwijl zij de boeken der Maatschappij redde, hare kleedoren en haar goud en zilver zag verbranden.

Het Bestuur wenscht echter bij deze gelegenheid het gevoelen van U Mijne Heeren, over dit zoo buitengewoon en geheel bijzonder geval te vernemen, ten einde dien overeenkomstig te handelen.

Het afgebrande woonhuis wordt op eene meer doelmatige en meer eenvoudige wijze, bij publieke aanbesteding in diverse partijen weder opgebouwd, zoo als U. Mijne Heeren, dit zult gezien hebben of nog kunt zien.

Door onderscheidene met den aard der zaak bekende deelgenooten meermalen te kennen gegeven, zijnde, dat het doelmatiger zoude wezen de 700 voor ieder aandeel in haar geheel gestort en de aandelen der beide serien uitgegeven wierden, waardoor de zaak uit haren provisionelen toestand zoude geraken en de deelgenooten in het bezit der origineele aandelen komen: zoo heeft het Bestuur besloten, de aandelen onder dato 1 Julij 1842, uitgegeven, zoo als niervan bij Ciroulaire van 28 Mei II., aan alle deelgenooten is kennis gegeven, zullende dezelve eerstdaags gesteld worden, in handen van de kassiers der Maatschappij, ten einde aan de deelgenooten, tegen inwisseling der provisionele kwitantie en bijbetaling der 40 pCt., te worden uitgereikt.

Terwijl de nog aanwezige 74 aandelen, bij eene eventuele plaatsing, zullen worden uitgegeven, tegen betaling van derzelve volle bedrag.

Het kapitaal der Maatschappij bedraagt thans eene somma van f 62600:—, in 626 aandelen, welke door 422 personen ingeschreven zijn.

Het Bestuur der Maatschappij heeft zich in het afgelopen jaar nogmaals bij tusschenkomst van Gedeputeerde Staten, aan de Staten der Provincie geadresseerd, en den wensch te kennen gegeven, dat zoodanige ondersteuning aan de Maatschappij mogt worden verleend, als dezelve in hunne wijsheid, meest doelmatig zouden oordeelen.

Het was hier het Bestuur minder te doen om eene geldelijke ondersteuning, hoe welkom dezelve ook zoude zijn geweest, maar veel meer, om eene openlijke manifestatie te verkrijgen der belangstelling van het ligchaam der vertegenwoordigers der Provincie, waarin de Maatschappij haren hoofdzetel heeft, welke niet anders dan gunstig voor den invoer der Zijdetelt zoude kunnen werken.

Dit verzoek is door die Vergadering gesteld in handen van Gedeputeerde Staten, om daarover in de Vergadering van dit jaar een voorstel te doen, en Gedeputeerde Staten hebben hetzelfde ten fine van onderzoek verzonden aan de Commissie van Landbouw der Provincie.

Nadat door daartoe expresselijk gecommitteerde leden dezer Commissie, een plaatselijk onderzoek naar den staat en de vorderingen der Maatschappij op het Hoofd-Etablissement was bewerkstelligd, heeft dezelve een in allen deele zeer gunstig rapport ten voordeele der Maatschappij aan H. H. Gedeputeerde Staten gedaan, en voor zoo verre wij hebben vernomen, is ook het rapport en voorstel van dat Collegie aan de Vergadering der Provinciale Staten gedaan, alletins gunstig geweest.

Het Besluit door de Provinciale Staten genomen, komt echter hoofdzakelijk hier op neer.

« Dat het verzoek van het Bestuur wordt aangehouden, tot tijd en wijle, het doeltreffende der uitkomsten van de onderneming meer zal zijn gezien, en wijders om, dien onverminderd, de plaatselijke Besturen nader op het nuttige der toepassing dezer aangelegenheid opmerkzaam te maken, met aansporing tevens, om de aanplant

ting van den witten Moerbezieboom, zoo veel mogelijk in hunne Gemeenten aan te moedigen.

Ofschoon het Bestuur na deszelfs herhaalde verzoeken, inzonderheid op grond van het favorabele rapport der Commissie van Landbouw, wel een gunstiger besluit verneemde te mogen verwachten, zoo moet hetzelfde toch aangezien de groote en vele uitgaven, welke dit jaar voor de opening der nieuw geprojecteerde communicatie wegen der Provincie gevorderd worden, grootendeels ten laste der Provinciale kas komende, wel met deze dispositie van de Vertegenwoordigers van dit Gewest, zich te vrede houden, terwijl hetzelfde daarbij niettemin met genoegen heeft opgemerkt, de bijzondere aanbeveling van wege die Vergadering aan de Gemeente-Besturen tot aanplanting van den witten Moerbezieboom, waardoor dan toch het nuttige dezer onderneming, bij die Vergadering erkend, en alzoo ook het groote doel derzelve ten meeste bevorderd kan worden.

Bij aankomst van den nieuwbeneemden Gouverneur dezer Provincie, heeft het Bestuur het zich een pligt geacht, zich bij Zijne Excellentie teervoegen, ten einde de zaak der Zijdeteelt en die der Maatschappij, dringend aan te bevelen.

Minzaam ontvangen, heeft het Bestuur van Zijne Excellentie de toezegging bekomen, dat de elve gaarne het Hoofd-Etablissement zoude komen bezoecken, van de gemaakte vorderingen kennis nemen, en na zijne overtuiging, deze hoogstgewigtige zaak ter harte nemen en bevorderen, en zich alsdan ook als deelgenoot in dezelve hoopte te doen opnemen.

Dank is deze Maatschappij ook schuldig aan het Hoofdbestuur van de Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te Haarlem, 't welk reeds in het vorige jaar de zaak der Zijdeteelt aan de Leden van hare Departementen heeft aanbevolen, door het openen in deszelfs handelingen, van een draaies in de algerene Vergadering der Maatschappij van A. Po., door den Directeur H. Beraill gedaan voorstel, hetwelk reeds aanvankelijk eene goede uitwerking heeft gehad.

Ziedaar Mijne Heeren, datgene wat het Bestuur U van den finantieel en morelen toestand der Maatschappij kan zeggen, vergaap hetzelve thans van den materiëlen toestand van dezelve, U verslag te doen.

De Directeur doordringt zich meer en meer van het denkbeeld, dat het vergrooten van het Hoofd-Etablissement op eene zoo veel mogelijk uitgestrekte schaal, door het uitbreiden der Plantagiën, het aanplanten en aankweken van witte Moerbezieboomen, heesters en plantsoenen, het ware middel is, om de ingevoerde Zijdeteelt voor altijd in ons Vaderland te vestigen, en tevens aan de deelgenooten, die voordeelen te verzekeren, welke uit het winnen van Zijde, op eene groote schaal moeten voortvloeijen.

Van dit beginsel uitgaande, is dan ook het winnen van Zijde, door het opvoeden van Zijdewormen in het voorledene jaar, maar vooral ook dit jaar, uit hoofde van door den Brand ontstane belemmeringen, alleen op eene kleine schaal en tot oefening aangehouden.

Het voordeel uit deze wijze van handelen gesproken, zal U. Mijne Heeren, welke de Plantagiën hebben gezien en nog zien, dadelijk in het oog vallen. Er is oyer al zulk eene massa blad op boomen, heesters, kweekers, en plantsoen, dat dit U. aandacht niet zal zijn ontgaan, en daar nu de jonge boomen niet geplukt worden, zoo zal de hoeveelheid blad, voor het volgende jaar zouveel meer aanzienlijk zijn, dat men alsdan voor het eerst, wanneer daartoe noodige het lokaal zal zijn ingerigt, eene groote opvoeding van Zijdewormen zal kunnen doen, met het doel, om alsdan eene aanzienlijke kwantiteit zijde voor den verkoop geschikt, te winnen.

Het zal bij het gezigt der Plantagiën niet noodig U. uwe aandacht te vermoeijen, met op te sommen al datgene, wat er met het zaaijen en aankweken is geschied, met tegenspoeden en verlies van een deel van het gezaaide, zoo door het hooge voorjaarswater als anderszins, in dit jaar heeft plaats gehad, aan dergelijke evenementen en de daaruit

voortspruitende en betrekkelijk kleine schade, is men steeds bij andere ondernemingen blootgesteld, terwijl overigens de Plantagiën en kweekers zoo gunstig staan, dat zulks genoegzaam ten bewijze strekt, dat dezelve meer en meer en met eene gunstige uitslag toenemen, alleen willen wij ons bepalen te vermelden dat het getal der veredelde witte Moerbezieboomen en kweekers van dezelfde soort, reeds een getal van meer dan 5000 stuks bedraagt, dat het getal heesters (sauvageons), en zaaiingen, niet wel meer te bepalen is, en dat voor uwe oogen het bewijs staat, hoe voordeelig en schoon het is den witten Moerbezieboom tot heggen of omtuining van hoven, tuinen en zelfs bouwlanden te gebruiken.

Wat de aan het Hoofd-Etablissement gewonnen Zijde betreft: wij ontvangen meer en meer de overtuiging, dat dezelve in volmaakt- en dengzaamheid niets te wenschen overlaat.

De zijde in het afgelopen jaar, aan de Société Sericicole te Parys ter beoordeeling gezonden, van welke ook voorloopig reeds eene beoefdeeling was ingekomen, aan U. Mijne Heeren, atsoen medege deeld, is nog aldaar, teneinde nader beproefd en georganiseerd te worden, de pogingen, om dezelve nog voor uwe bijkomst terug te bekomen, zijn mislukt.

De Directeur kan niet anders dan zich beroemen over de minzaamheid, waarmede de correspondentie tusschen den Secretaris van dat Genootschap en hem van tijd tot tijd wordt gevoerd, waaruit tevens blijkt de bewondering en de emulatie die onze reeds verkregene uitkomsten aldaar verwekken.

Wederom is ook aan den Heere Met de Penningen Stobbelaers, Fabrikant in Zijde, te Antwerpen, eenige Zijde ter beoordeeling gezonden, dezelve is aldaar tot trame bewerkt, en hetgeen die man van dezelve zegt, is kort en goed: » en deus mots votre soie ne laisse rien à désirer."

Onze Directeur heeft gedurende eene reis in Holland, ook deze onze Zijde ter bezigiging en behandeling, aangeboden, aan den Heere Huet, tegenwoordig chef van het huis van de Wed. A. le Grand en Belain, eene niettegenstaande de geheel Fransche naam, sedert meer dan eene eeuw, in het oude Haarlem bestaan hebbende Zijde, Gaasfabriek; dezelve is aldaar zoo als men het noemt, gepoold, dat is voor het gebruik in die Fabriek afgewonden, en heeft dien Heer aangeboden, alle de witte Zijde van dat soort, voetstoots te ontvangen tegen den prijs van f 25. -- per Nederl. Pond, en zulks zonder dat van de Zijde des Directeurs op hogere prijzen was aangedrongen, aangezien de aanwezige en de aan hem tot verdere bewerking verkochte hoeveelheid, niet zoo groot is, dat dezelve eene som van eenig belang kan opleveren, en men zich dezerzijds vooreerst niet be-rooven wil van die Zijde, welke men gaarne aan het Hoofd-Etablissement, als bewijzen van de jaarlijksche vorderingen der Maatschappij, aanwezig houdt.

De Maatschappij, alzoo meer en meer haar doel naderende, is het Bestuur dan nu ook vooruimens, nog dit jaar de voorbereidingen te maken, tot het bouwen, van een volgens 't thans algemeen in Frankrijk aangenomen Methode ingerigt, doelmatig en geheel afzonderlijk lokaal, tot opvoeding der Zijdewormen, op eene groote schaal, ten einde door de gewonnen Zijde in den handel te brengen, een begin daar te stellen van het verkrijgen der voordeelen, aan de eiganlijke Zijdeteelt, verbonden.

Ziedaar Mijne Heeren, den toestand der zaak op dit oogenblik.

Wij zien hoe verre dezelve reeds gebracht is, hoe de reeds uitgebreide aanplantingen, datgene in ruime mate geven kunnen, wat den Grondslag der Zijdeteelt is, namelijk het wit Moerbezieblad.

Den gheeleen, aanleg van het Hoofd-Etablissement, is aanvankelijk daarop ingerigt, en zal verder zodanig ingerigt worden, dat er nimmer zoo veel blad aanwezig zal zijn, of men zal hetzelfde kunnen gebruiken tot het opvoeden van Zijdewor-

men. Al wat tot hiertoe van Zijdeteelt van hetzelfde heeft plaats gehad, is slechts eerst proefneming, later oefening geweest, en eerst een à twee jaren na den dag van heden, zoo den Hemel wil en wij leven! zal men op deze plaats kunnen zien, wat het winnen van Zijde op eene uitgestrekte schaal is, en welke belangrijke voordeelen hetzelfde kan opleveren, in den korten tijd, van hoogstens een veertigtal dagen, aan de opvoeding dier kostbare insecten, de Zijdewormen besteed.

Alles wat dus, wanneer het kweekgebouw voor de Zijdewormen eenmaal zal zijn ongetrokken, nu te doen is, is de aanplanting van den witten Moerbezieboom uitbreiden, en hoe spoediger en op hoe grooter schaal dit geschied, hoe grooteren hoe spoediger de vermeerderde voordeelen zullen zijn, welke de Maatschappij zal genieten.

Men behoorde zich niet behoeven te bepalen tot het beplanten alleen der gronden van het tegenwoordig Hoofd-Etablissement, de voor de Moerbezieboom geschikte gronden van hetzelfde zijn genoegzaam alle ook reeds beplant, men moet in staat gesteld worden meerdere geschikte gronden aan te koopen en dezelve te beplanten. Hoe meer grondeigendommen de Maatschappij verkrijgt en beplant, hoe meer zij niet alleen het ingelegde kapitaal waarborgt, maar hoe meer ook in eene steeds toenemende graad, de waarde dier gronden vermeerderd, en hoe men zij zich zelve winst bezorgt, zonder dat in evenredigheid van die winst, hare uitgaven en onkosten vermeerderen.

Het Bestuur der Maatschappij heeft van het begin van haar bestaan af en tot heden toe, steeds bij de deelgenooten, en bij allen welks inlichtingen omtrent de Zijdeteelt hebben verlangd, op den voorgrond gesteld, dat deze Maatschappij wiet daargesteld, met het oogmerk, om door het invoeren van eene nieuwe nog niet bekende Landbouw-Industrie, de welvaart des Vaderlands en die der arbeidende volksklasse, in hetzelfde te vermeerderen. Zij heeft altijd verklaard dat men bij de deelneming in dezelve, althans niet dadelijk moest verwachten, die belangrijke voordeelen, die hooge jaarlijksche dividenden, welke andere Maatschappijen op handelspeculatiën gevestigd, wel eens opleveren, zij heeft dan ook hare aandelen slechts op f 100:--- gesteld, omdat het een ieder gemakkelijker valt, daarin deel te nemen, en minder onaangenaam is, den intrest van eene som van f 100:--- dan van f 1000:--- behiagen tijd te missen.

Maar hetzelfde heeft daarom het belang en het voordeel harer deelgenooten niet uit het oog verloren, het heeft niet alleen getracht het kapitaal der Maatschappij, maar ook de rente te verzekeren, en vertrouwt met grond, dat wanneer hetzelfde het voorrecht mag genieten, U. Mijne Heeren, het volgende jaar weder aan deze plaats vergaderd te zien, dat hetzelfde U de Zijdeteelt niet meer alleen als oefening en beproefing, maar op eene grotere schaal te zullen doen zien, en ook reeds datzelfde jaar de zijde van het Hoofd-Etablissement op de Vaderlandsche markt te brengen, of aan Vaderlandsche fabrieken af te leveren.

En zoo doende zal dan door uwe medewerking Mijne Heeren, de Zijdeteelt werkelijk aan ons vaderland zijn, want eerst wanneer men ziet wat hier op eene groote schaal verrigt wordt, wa neer onze hier gewonnen Zijde, in het land verkocht en verwerkt wordt, dan eerst zullen alle tegenstrevers zwijgen, alle vooroordeelen ophouden, en de grootste tegenstrevers zullen waarschijnlijk alsdan de eerste zijn om deel te komen nemen aan eene Maatschappij, welke dit zoo belangrijk heeft daargesteld, en zelfs den witten Moerbezieboom te planten, waar daartoe gelegenheid gevonden wordt ten einde mede de voordeelen der Zijdeteelt te genieten.

Het Bestuur dankt U. Mijne Heeren voor het vertrouwen in hetzelfde tot hiertoe gesteld, en het geeft U de verzekering, dat hetzelfde aan dit vertrouwen zal blijven beantwoorden, de schone zaak der Zijdeteelt na vermogen bevorderen, en alzo het doel bereiken dat de Maatschappij zich heeft voorgesteld, de bevordering van den welvaart des Vaderlands.

Gebruwd
W. VAN OOSTRUM A.Z.
 van *Utrecht*
A. F. POMPE
 van *Hertogenbosch*
 den 10 Augustus 1842.
 In naam van den *Arceel*, den 9 Augustus 1842.
 In naam van eenen *Zoon* M. A. WALTER Geboren *JANSSENS*.

Op den 8 Augustus 1842 des morgens ruim 5 ure, is op *Montfroid* te *Gemonde* onder *St. Oedenrode*, in den ouderdom van 67 jaren overleden, Mevrouw **H. E. N. DRICA VAN HEMMEN** Weduwe van den Heer **JACOBUS COUWENBERG**, na vooraf kerkelijk tot een *Beter* leven te zijn voorbereid.
Jon. de Borch
Exequatur Testamentair.

W. HUIJSMANS Notaris te *Eindhoven*, zal voor de Erfgenamen van den *Zeer* Erwaarden Heere **W. J. SUIJS**, in leven Roomsch-Catholijk Pastoor en Deken te *Eindhoven*, ten sterfhuijze aldaar, op *Woensdag* den 17 Augustus 1842 en volgende dagen, telkens des morgens om 9 ure te beginnen, in het *Openbaar* Verkoopem:

Een zindelijk en wel geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande onderanderen in **KABINETTEN**, **MARONIJ-HOUTEN SECRETAIRE**, **BUREAU**, en **LADE TAFELS**, **KASTEN**, **KISTEN**, **UITHAAL** en andere **TAFELS**, eene groote hoeveelheid **STOELEN**, **KARPETTEN**, en **TAFELKLEEDEN**, staande **HUIJSHOROLOGIE**, **PENDULE** met **SPEELWERK** en **BLOEMVAZEN**, **SPIEGELEN**, zeer schoone **SCHILDERINGEN**, extra fijne **ENGELSCHERLATEN**, onderscheidene **CHRISTUSBEELDEN** waaronder een zeer kunstig **GESNEDEN**, **PORSELEINEN** **SERVIEZEN** en verder **GLAS** en **AARDEWERK**, onderscheidene **VEDEREN** **BEDDEN** met toebehooren, **MATRASSSEN**, eene aanzienlijke menigte van schoon **LINNEN** en kostbaar **PELLEN** en **DAMAST**, **TAFELSERVIEZEN**, waaronder eenig **ZILVERWERK**, en verder alle soorten van **HUISRAAD** en **KEUKENGERIEF**, **KOPER**, **TIN** en **IJZERWERK**, en al hetgeen meer tot dezen aanzienlijken **INBOEDEL** behoort.

Alle welke **GOEDEREN** daags voor de verlooping, des morgens van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 ure, voor een ieder zullen te zien zijn.

De Notaris **J. A. GERLACH Jr.**, residerende te *Housden*, provincie *Noord-Brabant*, zal op *Dingdag* den 23 Augustus 1842 provisioneel en den 6 September 1842 finaal, des namiddags ten vier ure ten herberge van **J. P. KRAEFFT** te *Oud-Housden* verkoopen:

No. 1. Een kapitale **HERBERG** en **UITSPANNING**, kleiner **HUIS** en **SCHUUR**, **TUIN**, **MOESHOF** en **BOOMGAARD**, gelegen even buiten de stad *Housden*, aan den geprojecteerden steenweg naar *'s Bosch* en *Tilburg*, alwaar een **BOOGSCHUTTERIJ** uit gemelde Stad van circa 40 Leden, gedurende de zomermaanden bij elander komt.

No. 2. Een **HEERENHUIS**, **SCHUUR** en **STALLING**, met **TUIN**, **BOUW**- en **HOF** **FLAND** groot 1 Bander 18 Roeden en 70 Ellen, mede aldaar gelegen, en zeer geschikt voor zomer en winter verblijf, dit zal in 2 partijen en dan in *Massa* geveild worden.

No. 3. Een perceel **BOUW**- en **WELFLAND** aldaar groot 2 B., 58 R., en 90 E.

Men verzoege zich om verdere inlichtingen, met franco brieven ten kantore van genoemden Notaris, of bij den *Wel* Erwaarden Heer **C. F. J. P. A. P. P. E.**, Predikant te *Housden*.

LIJKSUFTE

STOOMWERKTUIGEN.

De ondergeteekende, **A GENT DER NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ VAN STEENKOLEN- en MIJNEN EN HOOGE SMELTOVENS**, van **LESPE-RANCE** te *Seraing* bij *Luik*, heeft de eer alle Handelaars in *Steenkolen*, bij deze ter kennis te brengen, dat door ruime Bergplaatsen welke hij te *'s Hertogenbosch* heeft aan gelegd, bij zich in gelegenheid gesteld ziet, voornoemde **STEENKOLEN** tot den minsten prijs van *Luik* te leveren, hetzij met of zonder *Accijns*, en daar de deugdelijkheid en hoedanigheid der *Kolen* van **LESPE-RANCE**, algemeen bekend zijn, acht de ondergeteekende het overbodig, die verder aan te bevelen.

Tevens heeft de ondergeteekende de eer, alle belanghebbenden te verwittigen, dat aan hem het **A GENT S CHAP** der **Naamlooze Maatschappij** van de **YZER-FABRIJK** van **OUGREE** bij *Luik* is opgedragen, en hij in staat gesteld is, alle **STOOMWERKTUIGEN** en **STOOMKETELS** van allerlei grootte, aard en paarden kracht, tegen zeer matigen prijs te leveren.

Mot den besten uitslag worden **BR O U W K E T E L S** en die voor **Z E E P Z I E D E R I J E N**, enz., thans van geslagen *Plaatijzer* vervaardigd en overtreffen, in duurzaamheid en doelmatigheid, de *Kopren* *Ketels* van dien aard.

Tot nadere inlichtingen gelieve men zich te adresseren ten huize van den ondergeteekende, wonende langa het *Kanaal* no. 344, te *'s Hertogenbosch*, den 26 Julij 1842.

De Agent voornoemd,
C. MINNE.

KORPS
Koninklijke Maréchaussée.
KOMPAGNIE
 van
Noord-Brabant.
AANBESTEDING
 voor
DE LEVERING VAN
FOURRAGES.

De Raad van Administratie van bovengemelde *Kompagnie*, zal op *Donderdag* den vijf- en twintigsten Augustus aanstaande, op het Bureau van de Administratie der *Kompagnie* te *'s Bosch*, des voormiddags ten 12 ure, ten overstaan van den Heer *Militairen* *Onder-Intendant* belast met de *Administrative* dienst in de vesting *'s Bosch* in het publiek **AANBESTEDEN** de levering der benodigde **FOURRAGES** voor gezegde *Kompagnie*, gedurende den tijd van twaalf maanden, ingaande met den eersten October 1842, en eindigende met den laatsten September 1843, en zulks **BRIGADES** gewijze.

De voorwaarden waarop de levering zal moeten plaats hebben, benevens de wijze waarop de inschrijving moet geschieden, liggen van heden af aan, ter lezing op het Bureau van bovengenoemde *Administratie*, benevens bij de *Arrondissements* en *Brigade* *Kommandanten* in hunne *Standplaatsen*, breeder bij billetten omschreven.

De inschrijvings *Biljetten* zullen op *Woensdag* den 24 Augustus voor 12 uren moeten zijn ingekomen bij genoemde *Administratie*, waar toe zich, op het Bureau, een gesloten bus voorhanden zal bevinden.
's Bosch,
 den 9 Augustus 1842.

De Raad van Administratie voornoemd.
Kap. Manceel.
 Op last van denzelfde
 De 1. *Luit. Kwartiermeester*
Bloemendaal.

§ + § Al degenen die iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben van de nalatenschap van wijlen den Heer **G. C. S M I T S**, den 4 Augustus 1842 te *'s Hertogenbosch* overleden, gelieven daarvan betaling of opgaaf te doen, uiterlijk voor den 15. September aanstaande, aan **Mr. C. J. A. VAN RIJCKEVORSEL**, Advokaat aldaar.

In de maand September, zal te *Cuyk*, publiek verkocht worden; een **HUIS** met neven **G E B O U W E N**, **SCHUUR** en **TUIN**, alles op den besten, ter nering staanden stand, van het dorp gelegen. Informatien bij **Mr. A. C. SNOECK**, notaris te *Cuyk*.

- § + § Het Gemeente Bestuur van *Geffen*, § § zal op *Donderdag* den 18 Augustus 1842 na de middag om 5 ure, ten huize en herberge van de kinderen **A D R I A A N V A N E R P** aldaar, finaal verkoopen, te weten:
- 32 Bundera 75 Roeden **H E I D E**, aan een gelijk en fraai perceel zeer nabij aan de Straatweg gelegen en achiendende langs den *Nieuwen Weg* van *Oss* naar *'s Hertogenbosch*. Ingezet met de slagen op... f 493.00.
 - 12 Roeden, en 60 Ellen langst de *Gulgesteeg*. Ingezet als voor op... f 14.00.
 - 21 Bundera 01 Roede en 01 Ellen op het *Vinkel*, ten einde de *Koksteeg*. Ingezet als voor, op... f 474.00.
- Het Gemeente Bestuur voornoemd.
W. van Erp J. A. V.
 on
Secretaris.

T. E. M. SCHEUTER,
 VAN
ROTTERDAM

maakt bij deze het geëerd publiek bekend, dat hij zich als **CHOCOLADE FABRIKANT** binnen deze Stad heeft nedergezet en zijn *Winkel* op heden geopend heeft, in de *Vughterstraat* op den hoek van de *Snelstraat*, zijnde hij ruim gesorteerd van alle soorten van *Geprepareerde* en *Ongeprepareerde* **CHOCOLADE** als mede van **CHOCOLADE TABELLETES** à **LA VANILLE** wier bewerking en smaak niets te wenschen overlaten: belovende hij alles aan te nemen om door zindelijke, accurate en civiele bediening zich het vertrouwen van het geëerd publiek waardig te maken.

Gelduitzettingen
 OP
L I J F R E N T E
 EN
VERZEKERINGEN
OP HET LEVEN.

De *Maatschappij* van *Algemeene Assurantie* op het **LEVEN**, de dotale *Fondsen* en de *Overleveringen* gevestigd te *Brussel*, en goedgekeurd door *Koninklijk* besluit van 12 Junij 1824, is vertegenwoordigd door *Agenten* in geheel het *Rijk* en in vreemde plaatsen, hare wezenlijke *Kapitalen* beloopt tot nabij de **DRIE MILLIOEN VIJFMAAL HONDERD DUIZEND FRANCS**, en zij betaakt jaarlijks meer dan **DRIE MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS** *Lijfrente*. De *verrigtingen* der *Maatschappij* hebben tot voorwerp de *verzekeringen* van *Kapitalen* betaalbaar na den dood, of ingeval van *levens* openbepaald *tijdstip*, de *constituties* van **L I J F R E N T E N**, **P E N S I O E N** aan *Weduwen* en *Ambtenaars*, van **HUWELIJKS-GIFTEN** aan de *Kinderen*, **AANKOOP** op **L I J F R E N T E** van **RENTEN**, **SCHULDBEKENTENISSEN**, **AKTIEN** en **ONROERENDE GOEDEREN**. Zij koopt insgelijke hetzij met **GE-REED GELD** of op **L I J F R E N T E**, de **VRUCHT-GEBRUIKEN** en de **NAAKTE EIGENDOMMEN**. Men kan zich de *Prospectussen*; *Tarieven* en alle wenschelijke inlichtingen bezorgen hetzij bij den *Agent* **A. C. VAN DER MEULEN** Junior, in de *Hinthamerstraat*, *Wijk* C. No. 88 te *'s Hertogenbosch*, of op het *Secretariaat* *Generaal* der *Maatschappij* te *Brussel*, in de *nieuwe Brugstraat* No. 48.

MARKT-BERICHT. De prijzen der granen alhier van *Donderdag* den 11 Augustus 1842, zijn geweest:

Rogge (per Ned. Muid)	/ 6,41 a / 5,66.
Boekweit.	- 6,25 a - 5,66.
Haver.	- 0,00 a - 0,00.
Het Nederl. pond Boter.	- 0,85 a - 0,78.
De 3 — Roggenbrood 32 Cents	

Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de *betting* van het brood op heden geschied / 6,25⁰⁰.

BEURS van *Amsterdam* *Woensdag* 10 Aug. 4¹ 1842.
 W. S. 2¹ pCt. 52¹. Dito 5 pCt. 101¹. 5¹ pCt. 94¹. Dito 3¹ pCt. 77¹. 18¹ pCt. 144¹. O. L. 5 pCt. 90¹. Dito 85 pCt. 77¹. 18¹ pCt. 24¹. Post. 10¹. 2¹ pCt. 28¹. Oude *Ruissen*. 106¹ *Metalliek* 107¹.

Ter drukkerij van **D. A. A. de ROOY**.